

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Královéhradecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Starý Bydžov

503 57 Starý Bydžov 13

Identifikátor: 600 088 154

Termín konání orientační inspekce: 9. a 11. ledna 2002

Čj.	091 32/01 - 5125
Signatura	oilav107

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Zřizovatelem Mateřské školy, Starý Bydžov je obec Starý Bydžov se sídlem Starý Bydžov 13, 503 57 Starý Bydžov. Mateřská škola je jednotřídním předškolním zařízením s celodenním provozem. Ke dni 31. prosince 2001 bylo zapsáno celkem 22 dětí místních i z okolních obcí. Celková kapacita školy (25 dětí) nebyla překročena.

Orientační inspekce byla zaměřena na posouzení kvality výchovně vzdělávací práce a zhodnocení úrovně podmínek vzdělávání.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Řízené a spontánní činnosti

Při zpracování plánů a přípravě vzdělávání vycházejí učitelky z Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy, schváleného MŠ ČSR pod čj. 33 483/83-201 a z časově tematických plánů. Týdenní plánování je diferencováno podle věku, didaktické úkoly jsou vymezeny pro jednotlivé výchovně-vzdělávací složky (včetně mravní výchovy), jsou stanoveny úkoly pro další činnosti v průběhu dne (pobyt venku, individuální péče, spontánní činnosti). Stanovené týdenní téma respektovalo aktuální situaci a motivačně prolínalo v průběhu činností. Podrobněji se učitelky na práci s dětmi připravují formou denní přípravy, kde je zachycen obsah celodenního programu.

Při stanovení priorit školy ředitelka navázala na poznatky ze vzdělávání a vytvořila přiměřené materiální podmínky (metodické a pracovní listy). Zaměřila se na výtvarnou a pracovní činnost, rozvíjení grafomotorických schopností dětí. Jako nadstandard jako ni pro rozvoj zájmů dětí nabízí škola plaveckou přípravu. Diagnostické záznamy jsou vedené grafickou formou u všech dětí. Individuální výchovně-vzdělávací plány jsou kvalitním způsobem zpracované pro dvě děti s odkladem školní docházky. Žádná z učitelek nemá absolvovaný logopedický kurz, při diagnostice logopedických problémů u dětí spolupracují učitelky s pedagogicko-psychologickou poradnou v Chlumci nad Cidlinou.

Mateřská škola je umístěna ve středu obce, uprostřed zahrady. První patro budovy využívá obecní úřad, provoz obou institucí je zcela oddělený (samostatné vchody). Prostory, které mateřská škola pro svoji činnost využívá, odpovídají stanovené kapacitě školy. Třída a herna na sebe navzájem navazují, kvalitativní zlepšení podmínek nastalo po nedávné stavební úpravě (prosklený průhled do herny) a následné změně v sestavě nábytku (velikost stolků). Stísněnější prostorové podmínky jsou v šatně při převlékání většího počtu dětí na pobyt venku, škola nemá k dispozici skladové a administrativní zázemí. Nábytek je zachovalý a plně funkční, jeho uspořádání odpovídá potřebám dětí. Menší počet tvořivých koutků nedovoluje zajistit větší rozmanitost námětových her. Interiér zařízení působil v době inspekce celkově útulně a příjemně, na výsledku se podílela estetická výzdoba všech prostor s využitím dětských prací a vánočních motivů (stromček). Vybavení hračkami a pomůckami je dostatečné, umístění tělovýchovných pomůcek a náčiní v otevřených policích v herně umožňuje jejich volné používání. Ve vybavení školy je televize, radiomagnetofon, klavír. Odborné a dětské knihy jsou doplňovány s ohledem na finanční možnosti školy.

Výchovně-vzdělávací práci zajišťují dvě učitelky. Ředitelka má odbornou a pedagogickou způsobilost pro předškolní výchovu, učitelka má ukončené úplné střední vzdělání s ekonomickým zaměřením, pro práci v mateřské škole nespĺňuje podmínky odborné

a pedagogické způsobilosti. Obě učitelky jsou zaměstnané na plné pracovní úvazky. Souběžného působení učitelek je využíváno při organizaci pobytu venku.

Sledované řízené činnosti byly organizovány vždy hromadně s účastí všech dětí. Byly zaměřené na oblast matematických představ, jazykové výchovy a pohybových činností.

V průběhu matematických představ učitelka rozvíjela znalost geometrických tvarů, řazení podle velikostí a počtu. Ke splnění cíle využívala didaktické hry, při manipulaci s materiálem bylo u mladší věkové skupiny zařazeno tvořivé skládání obrázků (z geometrických tvarů). Starší děti manipulovaly s předměty podle slovní instrukce učitelky a ve spojení se sluchovým vjemem. Způsob organizace (postupné vyvolávání) při práci s obrázky u magnetické tabule vedl děti k postupné pasivitě a ztrátě pozornosti.

K procvičení sluchové analýzy na slabiky a rozlišení počáteční hlásky ve slově v jazykové výchově použila učitelka rytmické hry s lidovými říkadly. Řízený blok obsahoval motivované dechové cvičení (moře), práci s literárním textem (pohádka, hádanka), hudební a dramatické prvky (loutka, zpěv písně s doprovodem klavíru). Z hlediska potřeb dětí byla vhodným způsobem zařazena gymnastika mluvidel (procvičení jazyka). Drobné úkoly děti spontánně plnily a umístění drobných předmětů podle pravidla bylo většinou správné.

Pohybové činnosti učitelky zařazovaly s členěním na rušnou a průpravnou část, pohybovou hru. Vedly děti ke zdokonalení schopnosti vyjádřit pohybem rytmickou pravidelnost známých písní a básní. Ke zdůraznění rytmu používaly hudební nástroj. Zvolené tempo bylo v jednom případě příliš rychlé, což se následně projevilo u dětí v chybném držení těla při chůzi a běhu. U zdravotních cviků obě učitelky využily tělovýchovné náčiní, které děti nenásilně motivovalo ke správnému výchozímu postavení a provedení pohybu. Byla dodržována diferenciací průpravných cviků podle věku, v menší míře podle individuálních možností dětí. Při hrách děti většinou respektovaly dohodnutá pravidla a učitelky pozitivně a individuálním způsobem jednotlivé děti hodnotily.

Při organizaci řízených aktivit učitelky využívaly celý prostor herny a třídy, zohledňovaly věkové skupiny dětí, méně již jejich individuální možnosti. Zvolené téma bylo zařazeno v souvislosti se zápisem dětí do základní školy, motivačně sledovanými činnostmi prolínalo. Učitelky vytvořily a nabídly dětem širokou škálu aktivit s velkým množstvím pomůcek a se vztahem ke zvolenému úkolu v řízených činnostech. Jejich přemíra a celková délka však způsobily snížený zájem a aktivitu dětí v závěru činností. Jako kompenzační prostředek učitelky zařazovaly pohybové a relaxační chvílky (pohybové hry s hudebními prvky), pro upoutání pozornosti používaly moment překvapení.

Ve sledovaných aktivitách převažovaly celkově řízené činnosti, pro spontánní aktivity měly děti, které přicházejí do mateřské školy později, méně času. Učitelky připravily pro děti v průběhu spontánních činností nabídku s výtvarným a pracovním zaměřením (vystřihovánky, seznámení s novou výtvarnou technikou). Děti ji většinou využily při svém příchodu a postupně přecházely do prostoru herny, kde měly možnost svobodného výběru hry, hračky a kamaráda. V několika případech děti potřebovaly další podněty (bezradné při výběru a realizaci hry), aby si dokázaly vytvořit herní podmínky. Učitelky vedly děti k dodržení stanovených pravidel, šetrnému vztahu ke hračce.

Učitelky se dětem věnovaly a formou frontálních řízených rozhovorů rozvíjely komunikační dovednosti dětí, slovní zásobu a znalosti ve vztahu k časovým pojům a přírodním zákonitostem (dny v týdnu, roční období). Děti byly při komunikaci aktivní, ale některé otázky kladené učitelkami neměly rozvíjející charakter. Poznatky tak byly dětem předané v hotové formě. Přechody mezi spontánními a řízenými činnostmi učitelky využívaly jako krátké opakovací chvílky, o jejich pravidelném zařazování svědčily spontánní dětské reakce (zpěv).

Režim dne respektoval časové intervaly mezi podáváním stravy a délku pobytu venku, rezervy jsou v jeho pružnosti (s ohledem na potřeby dětí). Organizace odpoledního odpočinku není diferencována (dojíždějící děti). Pitný režim je zaveden, jeho organizace však není dostatečně funkční, protože není u dětí systematicky vytvářený návyk jeho pravidelného využívání. Pro stolování je vytvořeno esteticky hodnotné prostředí (samostatná jídelna), děti se však na denní úpravě stolu nepodílejí. Organizace při výdeji jídla podporuje děti v jejich samostatnosti. Učitelky vedou děti k vytváření potřebných návyků, včetně čištění zubů.

Hodnocení kvality vzdělávání

Celkově je kvalita vzdělávacích činností (spontánních a řízených), včetně jejich plánování a podmínek hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Ředitelka zpracovala Dlouhodobý plán, který obsahuje dvě části. Výhledově stanovuje zaměření školy v oblasti vzdělávání (citová, mravní, jazyková a pracovní výchova, grafomotorika) a materiální vybavení mateřské školy (budova, interiér, školní zahrada).

Stanovená koncepce si klade za úkol využít v praxi školy zásady projektu Zdravá mateřská škola. Tato oblast není v dokumentaci školy podrobněji zpracována, jedná se o využití podle výběru na základě současných podmínek a možností. Koncepce školy zdůrazňuje cílový záměr vzdělávání (celkový harmonický rozvoj dětské osobnosti), jsou stanoveny dílčí cíle v jednotlivých oblastech vzdělávání a některé důležité zásady pedagogické práce.

Na dlouhodobou koncepci navazují další dílčí materiály, které jsou součástí Pracovního plánu školy pro rok 2001/2002.

Výroční zpráva obsahuje charakteristiku školy, zhodnocení výsledků vzdělávání (koncepce, jednotlivé výchovné složky), údaje o mimoškolních aktivitách (akce školy), pracovnících. Systém plánování je vzhledem k velikosti školy celkově funkční.

V namátkově kontrolované dokumentaci školy nebyly zjištěny nedostatky. Ochrana osobních dat je zabezpečena běžným způsobem. Personální dokumentace je založena v deskách a obsahuje osobní spisy jednotlivých pracovníků.

Ve vnitřním řádu školy jsou obsaženy informace pro rodiče a jejich povinnosti, méně jsou zastoupena jejich práva. Organizační řád stanovuje organizační strukturu, interní povinnosti a pravidla pro pracovníce, včetně vymezení jejich kompetencí. Plán ředitelky školy operativně určuje konkrétní úkoly pro další práci ve vymezeném období.

Pedagogické porady jsou plánované, program je předem připravený, ředitelka jej aktualizuje a podle potřeby svolává také provozní rady. Závěry a opatření pro další činnost vyplývají z obsahu zápisů, i když nejsou přímo stanoveny. Ze zápisů vyplývá metodická práce a opatření u nekvalifikované učitelky, projednávání dokumentace a akcí školy.

K prezentaci školy na veřejnosti přispívá řada pořádaných akcí (návštěvy divadel, oslavy svátků, vycházky s ekologickou náplní, besídky, návštěva první třídy, místní knihovny, knihkupectví, požární zbrojnice, den otevřených dveří spojený s výstavkou prací dětí).

Informační systém pro rodiče je funkčně zajištěn schůzkami a nástěnkami (vstupní prostory a šatna). Spolupráce s obcí je na dobré úrovni a zaměřuje se především na oblast materiálního

vybavení školy (plánované opravy a údržba), společné organizování některých akcí (vítání občánků, veřejná vstoupení). Mateřská škola účelně využívá zařízení v budově (kopírovací přístroj).

Ředitelka podporuje další vzdělávání a od začátku roku učitelku metodicky vede. Učitelka má o práci zájem, ale protože ještě před koncem školního roku nastupuje na mateřskou dovolenou, dojde zcela určitě k další personální změně. Ředitelka se dále vzdělává a plánuje účast na seminářích pořádaných Pedagogickým centrem v Hradci Králové, chtěla by absolvovat logopedický kurz (reakce na potřeby dětí). Kriteria pro hodnocení jsou zpracována a všechny pracovnice s nimi byly seznámeny.

Sledované úkoly kontrolní činnosti jsou pracovním známé, protože jsou součástí Pracovního plánu pro školní rok 2001/2002. Kontrolní činnost zahrnuje celý provoz školy, zápisy jsou projednávány. Konkrétní úkoly pro hospitační činnost ředitelka vymezila v Plánu hospitační činnosti na jednotlivé měsíce. Zápisy z hospitační obsahují klady, zápory, závěry a opatření pro další práci učitelky.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků a kontrolní mechanismy byly na velmi dobré úrovni.

Celkově jsou hodnoceny podmínky vzdělávání jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Podkladová inspekční dokumentace mateřské školy, dotazník pro ředitele před inspekcí, přehled o počtu dětí,
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 676 (38 ze dne 2. 6. 2000,
- Výkaz o mateřské škole ke 30. 9. 2001,
- Pracovní plán mateřské školy pro školní rok 2001/2002,
- Dlouhodobý plán mateřské školy bez uvedení data,
- Výroční zpráva mateřské školy za školní rok 2000/2001 ze dne 25. června 2001,
- Organizační řád mateřské školy pro školní rok 2001/2002,
- Vnitřní řád mateřské školy pro školní rok 2001/2002 ze dne 3. 9. 2001,
- pracovní náplně pracovníků školy pro školní rok 2001/2002,
- Plán hospitační činnosti pro školní rok 2001/2002,
- průběžné kontroly pro školní rok 2001/2002,
- Plán ředitelky školy pro školní rok 2001/2002,
- Kriteria hodnocení a odměňování pedagogických a nepedagogických pracovníků pro školní rok 2001/2002,
- pracovní doba pedagogických pracovníků ve školním roce 2001/2002,
- personální dokumentace pedagogických a provozních pracovníků,

- zápisy z pedagogických rad za školní rok 2001/2002,
- zápisy z hospitační činnosti za školní rok 2001/2002,
- Sdělení o výsledku inspekční činnosti č. j. 0 - 0901 - /9697 - 102 U ze dne 23. 9. 1996,
- dokumentace třídy pro školní rok 2001/2002: přehled docházky dětí, evidenční listy, přehled výchovné práce, týdenní plány, přípravy učitelek, diagnostické listy dětí, individuální plány pro děti s odkladem školní docházky, rozhodnutí o odkladu školní docházky.

ZÁVĚR

V mateřské škole od minulé inspekce v roce 1996 došlo k několika personálním změnám. Ředitelka po svém nástupu do funkce pracovala s pedagogickými pracovníci bez odborné praxe. Ředitelce se ve spolupráci se zřizovatelem podařila stavební úprava třídy, která umožnila změny v organizaci dne v souladu s bezpečnostními hledisky a současnými trendy předškolního vzdělávání.

Pozitivně jsou hodnoceny záměry ředitelky v oblasti stanovených priorit školy a dalšího vzdělávání.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektori:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Květa Maňáková

K. Maňáková v. r.

V Hradci Králové dne: 4. února 2002

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 7. února 2002

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Iveta Ortová

Ortová I. v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Okresní úřad, referát školství, Třída ČSA 408, 502 06 Hradec Králové	18. února 2002	091 32/01 - 5125
Zřizovatel: Obecní úřad Starý Bydžov 13, 503 57 Starý Bydžov	18. února 2002	091 32/01 - 5125

Připomínky ředitele(ky) předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány